

Huvudman

Drottningholmskolan, Mälaröarnas waldorfskola
Organisationsnummer 815201-3010
styrelse@drottningholmskolan.se

Ärendet

Tillsyn av Drottningholmskolan i Ekerö kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Drottningholmskolan, Mälaröarnas waldorfskola att senast **den 15 september 2022** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister i undervisningen utifrån läroplanen. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om huvudmannen inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Drottningholmskolan, Mälaröarnas waldorfskola ska vidta följande åtgärder

Undervisning utifrån läroplanen

1. Se till att eleverna i lågstadiet ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik genom att undervisningen behandlar kunskap om och användning av digitala verktyg utifrån läroplanen och de aktuella ämnenas kursplaner (förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [SKOLFS 2010:37] med bilaga [Lgr11], 1 Skolans värdegrund

och uppdrag, 2.2 Kunskaper, 5.1 Bild, 5.5 Matematik, 5.9 Biologi, 5.10 Fysik, 5.11 Kemi, 5.12 Geografi, 5.13 Historia, 5.14 Religionskunskap, 5.15 Samhällskunskap, 5.18 Svenska, 5.19 Svenska som andraspråk och 5.21 Teknik).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser garanterad undervisningstid, tidiga stödinsatser, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, trygghet och kränkande behandling.

Om ärendet

Skolinspektionen har inom ramen för en tematisk tillsyn av utbildningen på waldorfskolor inlett en tillsyn av Drottningholmskolan i Ekerö kommun. Tillsynen omfattar skolformerna förskoleklass och grundskola.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Drottningholmskolan följer gällande bestämmelser om undervisning utifrån läroplanen, garanterad undervisningstid, tidiga stödinsatser, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, trygghet och kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och tillförordnad rektor (rektorn) samt rast- och lektionsobservationer den 18, 23 och 24 november 2021. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat timplaner, systematiskt kvalitetsarbete, dokumentation kring tidiga stödinsatser och planen mot diskriminering och kränkande behandling. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet och inkommit med reviderade timplaner.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen). Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga bedömningar och åtgärder.

Föreläggande

Undervisning utifrån läroplanen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever i årskurs 3 berättar i intervju att de inte använder datorer. Enligt eleverna får de inte vara i det hus där skolans datorer finns, men det finns läsplattor att låna. Eleverna brukar dock inte använda läsplattorna. Lärarna i årskurserna F-3 bekräftar i intervju att det går att boka läsplattor, men att de inte ingår i den dagliga verksamheten. Eleverna i årskurs 3 berättar vidare att de inte brukar söka efter information på internet, vilket bekräftas av en av lärarna. Det förekommer dock, enligt eleverna, att de på fritids använder mobiler eller läsplattor för att söka fram mallar för pärlplattor. Det exempel som lärarna tar upp om hur läsplattorna används är att läraren spelar in elevernas sång och flöjtspel så att eleverna ska kunna höra hur det låter och kunna öva mer. Vidare framkommer av lärarintervjun att eleverna inte fotograferar och redigerar bilder med hjälp av digitala verktyg och att eleverna inte heller använder digitala verktyg i de naturorienterande ämnena. En lärare berättar dock att lärarna har pratat om nätvetenskap med eleverna eftersom många elever i årskurs 3 har en egen mobiltelefon.

Av rektorsintervjun framgår att det finns datorer i det hus som eleverna i årskurserna 6-9 har sina lektioner. Att det finns brist på datorer i det hus som eleverna i förskoleklass och årskurserna 1-5 har sina lektioner i beror på skolans ekonomi.

Lärare berättar i intervju att skolan gjort en "digitalplanering" för framtiden. Vid intervju med rektorn framgår att planen avser vårterminen 2022. Av planen framgår olika kunskapsinnehåll för förskoleklass, årskurs 1, 2, 5 och 6. Av planen framgår för årskurs 1 och 2 bland annat följande kunskapsinnehåll: Skriva text på tangentbordet, spara text i en fil, att kommunicera med datorer eller mobiltelefoner, att berätta med stillbild och ljud, arrangera och ta en stillbild med läsplatta, spela in en musikstump med läsplatta och lägga på ytterligare ljud i efterhand och att diktera till datorn samt vad man får och inte får göra på internet och hur länge saker finns kvar på internet.

Rättslig reglering

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden (1 kap. 4 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen). För varje skolform ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen (1 kap. 11 § skollagen). I skollagen anges vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta (10 kap. 4 § skollagen). För varje ämne finns en kursplan (10 kap. 8 § skollagen). Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte, centrala innehåll och kunskapskrav (Lgr 11, 5 Kursplaner).

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden (1 kap. 4 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen). För varje skolform ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen (1 kap. 11 § skollagen). I skollagen anges vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta (10 kap. 4 § skollagen). För varje ämne finns en kursplan (10 kap. 8 § skollagen). Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte, centrala innehåll och kunskapskrav (Lgr 11, 5 Kursplaner).

Av läroplanen framgår att skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information. (Lgr11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag). Vidare framgår av läroplanen att läraren ska organisera arbetet så att eleven får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling (Lgr11, 2.2 Kunskaper).

Av kursplanerna i flera ämnen framgår hur elever ska få kunskap om och använda digitala verktyg i årskurserna 1-3 (Lgr 11, 5.1 Bild, 5.5 Matematik, 5.9 Biologi, 5.10 Fysik, 5.11 Kemi, 5.12 Geografi, 5.13 Historia, 5.14 Religionskunskap, 5.15 Samhällskunskap, 5.18 Svenska, 5.19 Svenska som andraspråk och 5.21 Teknik).

Av kursplanerna i ämnena bild, biologi, fysik, kemi och svenska framgår exempelvis följande.

I ämnet bild ska eleverna genom undervisningen ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material. Av det centrala innehållet för årskurserna 1-3 framgår bland annat att undervisningen ska behandla fotografering och överföring av bilder med hjälp av datorprogram (Lgr11, 5.1 Bild).

I de naturorienterande ämnena ska eleverna genom undervisningen ges förutsättningar att söka svar på frågor med hjälp av systematiska undersökningar. Som en del av systematiska undersökningar ska eleverna, genom praktiskt undersökande arbete, ges möjlighet att utveckla färdigheter i att hantera såväl digitala verktyg som annan utrustning. Av det centrala innehållet för årskurserna 1-3 framgår bland annat att undervisningen ska behandla dokumentation av naturvetenskapliga undersökningar med text, bild och andra uttrycksformer, såväl med som utan digitala verktyg (Lgr 11, 5.9 Biologi, 5.10 Fysik och 5.11 Kemi).

I ämnet svenska framgår att eleverna ska ges möjligheter att kommunicera i digitala miljöer med interaktiva och föränderliga texter. Av det centrala innehållet för årskurserna 1-3 framgår bland annat att undervisningen ska behandla handstil och att skriva med digitala verktyg samt informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt via sökmotorer på internet (Lgr11, 5.18 Svenska).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Drottningholmskolan har brustit i undervisningen utifrån läroplanen. Av utredningen framgår att eleverna på lågstadiet bara i mycket begränsad omfattning använder digitala verktyg i undervisningen. Det framgår vidare att eleverna inte fått del av visst centralt innehåll i bild, naturorienterande ämnen och svenska som omfattar användande av digitala verktyg. Skolan har visserligen tagit fram en plan för användandet av digitala verktyg under vårterminen 2022, men planen omfattar inte allt centralt innehåll som handlar om digitala verktyg. Planen omfattar inte heller eleverna i årskurs 3. Av läroplanen framgår att alla elever ska få möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik och att det finns centralt innehåll med koppling till användande av digitala verktyg eller förståelse för digitala verktyg i elva ämnen i lågstadiet.

Mot bakgrund av att eleverna i årskurs 3 inte fått del av allt centralt innehåll om digitala verktyg och det inte heller finns en planering för hur eleverna ska få del av detta innehåll under den resterande delen av läsåret och lågstadiet, bedömer Skolinspektionen att skolan brustit i undervisningen utifrån läroplanen. Skolinspektionen bedömer också, utifrån att planeringen inte omfattar allt centralt innehåll, att det är sannolikt att inte heller eleverna i årskurs 1 och 2 kommer att få den undervisning de har rätt till enligt läroplanen avseende digitala verktyg.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Drottningholmskolan, Mälaröarnas waldorfskolas verksamhet vid Drottningholmskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisningen utifrån läroplanen. Det finns därför skäl att förelägga Drottningholmskolan, Mälaröarnas waldorfskola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med lärare och rektorn samt genomfört lektionsobservationer. Skolinspektionen har även tagit del av skolans reviderade timplaner.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Vidare framgår att regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan) (10 kap. 5 § skollagen). Av skolförordningen framgår att bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen (9 kap. 3 § skolförordningen [2011:185]).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Skolinspektionen har även tagit del av dokumentation kring tidiga stödinsatser.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som ska uppnås i årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Vidare framgår att det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav för årskurs 1 eller 3 som ska uppnås. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppnå de kunskapskrav som anges där ska det skyndsamt planeras för extra anpassningar (5 §) eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd (7 §). Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 § (3 kap. 4 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genomfört rast- och lektionsobservationer.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Drottningholmskolan, Mälaröarnas waldorfskola brutit mot bestämmelserna när det gäller att undervisningen ska bedrivas utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ärendet avslutas i denna del.

Trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genomfört rast- och lektionsobservationer.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet (5 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genomfört rast- och lektionsobservationer. Skolinspektionen har även tagit del av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen följer att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Hanna Kindén.

Undervisningsrådet Joakim Öberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Kajsa Andersson och Anna Svenson medverkat.